

СПОРОВИ ЗА ЗАШТИТУ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ

У споровима ради одређивања мера заштита од насиља у породици, суд је дужан да утврди да ли је конкретно понашање одређеног лица заиста испољено, а потом да оцени да ли се предузете радње и испољено понашање могу сматрати насиљем у породици, утврђујући шта је циљ предузетих радњи и понашања, и какве последице је исто проузроковало у односу на лице које је жртва насиља.

Из образложења: Парничне странке су бивши брачни супружници, чији брак је разведен на иницијативу тужиле, након сазнања да је тужени током трајања њиховог брака (37 год) био у емотивној и интимној вези са другом женом. Тужилца је потом убрзо иселила из породичног домаћинства, јер је заједнички живот са туженим постао немогућ. Тужени је наставио да је малтретира непрестано долазећи пред кућу у коју се одселила, остављајући поруке у поштанском сандучету, прескачући дворишну ограду да би куцао по прозору, сачекивајући је на улици кад одлази и кад се враћа се са посла, пресећући је на пијаци или било ком другом месту, све са молбом да се помире и да се она врати у заједнички дом. Тужени је тужилци у релативно кратком временском периоду послао преко 100 писама љубавне, али и увредљиве садржине, која су се углавном односила на његово инсистирање да обнове заједничку везу. Оваквим својим понашањем, тужени је нарушио спокојство и добробит тужене као и њено право да води свој самостални живот након развода брака, због чега се тужена обратила за помоћ лекару неуропсихијатру који је дијагностиковао настанак психичког узнемирења и нарушавање психичке уравнотежености тужилце, појавом анксиозно-депресивног поремећаја. Поремећај односа са туженим је за тужилцу био стрес и психичка траума а понашање туженог након престанка заједнице живота и развода брака тужилца је доживљавала као својеврсну агресију, што је код ње изазивало осећај страха, физичке угрожености, узнемиреност и неспокојства што је био водећи узрок настанка психичког поремећаја. Првостепеном пресудом усвојен је тужбени захтев тужилце те је против туженог, као бившег брачног супружника одређена мера заштите од насиља у породици у трајању од годину дана, тако што му је забрањен приступ тужилци у пречнику од 100 метара од места њеног становања, радног места и било ког другог места, те му је забрањено да тужилци шаље писма, да је зауставља на улици, и да јој долази на радно место као и да је на било који други начин узнемирава. Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд је нашао да је становиште првостепеног суда правилно и да се у конкретном случају понашање туженог има сматрати насиљем у породици у смислу одредби члана 197-200 ПЗ. У споровима ради одређивања мера заштита од насиља у породици, без обзира да ли је у питању именовани или неименовани облик насиља, суд је дужан да утврди да ли је конкретно понашање одређеног лица заиста испољено, а потом да оцени да ли се предузете радње и испољено понашање могу сматрати насиљем у породици, утврђујући шта је циљ предузетих радњи и понашања и какве последице је исто проузроковало у односу на лице које је жртва насиља. За конкретну парницу одлучна чињеница је била да тужени својим понашањем (које се због дужине трајања око 4 године, временског континуитета, учесталости радњи и упорности у вршењу истих има сматрати дрским), угрожавао душевно здравље и спокојство тужилце. Радње које је предузимао, имале су за последицу изазивање страха, угрожавање психичког здравља, мира, спокојства и сигурности тужилце, а што је тужени знао одн. морао знати. Мотиви и разлози (покушај поновног успостављања заједнице живота) који су извесно време чинили потпуно прихватљивим понашање туженог, након сазнања да штете тужилци, угрожавајући њено спокојство и душевно здравље, такво понашање чини неприхватљивим, тачније недозвољеним и

противправним. При томе се увек морају ценити све околности на страни жртве насиља (стање душевног здравља, особине и карактер личности) а које су од утицаја да одређено понашање другог члана породице може угрозити телесни интегритет, спокојство и душевно здравље члана породице, будући да између чланова породице постоји степен блискости који подразумева постојање сазнања о тим субјективним околностима код члана породице (жртве насиља).

(пресуда Основног суда У Сомбору П2 326/11 од 30.04.2012. год и пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж2 409/12 од 27.06.2012. год)